

Fra redaksjonen

Årringen er endelig "på gaten" igjen, forhåpentlig til glede og opplysning. Muséhagen fylte 120 år i 2019, og i den anledning handler mye om dens historie. I første artikkel forteller Per Magnus Jørgensen og redaktøren om et spesielt tre i Bergen og Muséhagen: et eksemplar av den sjeldne arten trippelpil, *Salix ×pentandroides*. Den er en avlegger av et tre som ble plantet av Muséets første botaniker, Jørgen Brunchorst da hagen var ny, og er kjent som "Brunchorsts pil". Neste avsnitt handler også om plantene som var å se i Muséhagen for mer enn hundre år siden. Redaktøren går sammen med Lars Torsten Eriksson gjennom dokumentasjon i arkiver, herbariet og billedsamlinger som kan kaste lys over dette. Plantene var arrangert etter 'Det naturlige systemet', slik man antok de var beslektet og hadde utviklet seg. I dag er mye forandret, og bare få planter som opprinnelig ble satt ut i hagen, finnes intakte. Vi gjør likevel et forsøk på å rekonstruere hagens orden, og gir i tillegg til et historisk tilbakeblikk, en skisse til hvordan det som var hagens hovedidé, kan gjenskapes.

Plantene i botaniske hager er forgjengelige, og samlingene må fornyes. Derfor forsøker vi å reise ut og samle nytt. Høsten 2019 besøkte Bjørn Moe, Heidi Lie Andersen, Mladen Golubović og Michael David Pirie fjellene i Serbia, der de fikk studere floraen sammen med dyktige serbiske botanikere, og samlet frø og plantemateriale til videre forskning. De gir fylldig rapport om reisen og de funn som ble gjort. Vi har deretter et kort bidrag fra Per Magnus Jørgensen der han korrigerer noen opplysninger i fjorårets artikkel om kvinner som har lånt sine navn til nye arter og kultivarer av *Rhododendron*.

Årsmeldingen for Arboretet og Botaniske hage på Milde er i dette nummer fra 2018, som tidligere ved Bjørn Moe og rikt illustrert. Vi beretter om viktige hendelser og om aktivitetene til våre ansatte og våre støttespillere, ikke minst vår viktige og entusiastiske støtteforening, Arboretets venner. Årringens botanisk-etymologiske språkspalte fortsetter deretter som før ved Tor Jan Ropeid. Denne gangen avlegger han et språkbesøk i grønnsakdisken, der navn på poteter, kål, og andre hverdagsgrønnsaker er tema. Helt til slutt har vi fått plass til en bokmelding, av en spennende bok om fyrhagene i år.

Årringens redaksjon takker forfatterne for bidrag og leserne for interessen, og dessuten alle som har bidratt med hjelp, korrektur og råd. Ikke minst takker vi Terhi Pousi og Tor Tønsberg, som har bidratt med korrektur, språkretting og kritiske merknader. Vi håper med dette årets blanding skal inneholde noe for enhver smak og være lesbar uten for mange språklige dødpunkter og tyrkleifer!

Årringens spalter er åpne for innlegg for den som har noe å berette av interesse for venner av Arboretet og Botanisk hage på Milde og av Muséhagen i Bergen sentrum.

Årringen utgis av Universitetshagene ved Universitetsmuseet i Bergen og Stiftelsen Det norske arboret med støtte fra Arboretets venner. Redaksjonen ble avsluttet 12. mai 2020.

I redaksjonen: Bjørn Moe, Tor Jan Ropeid og Per Harald Salvesen (ansv. red.)

Adresse: Årringen, Universitetshagene i Bergen, Mildevegen 240, N-5259 Hjellestad.

Telefon: +47 55 58 72 50

e-mail: post@universitetshagene.uib.no

ISSN: 0809-5213

Layout: Per Harald Salvesen

Trykk: Bodoni as 2020

Forsidebilde: Den sjeldne arten trippelpil (*Salix ×pentandroides*) blomstrer i Muséhagen. Hannrakkene er fulle av nektar og pollen som er mat for insekter (foto: Per Harald Salvesen, 12. mai 2020)